

Guia d'aprenentatge
Pràcticum V
Pràctiques extensives
Coneixement institucional
(15 ECTS)

Any acadèmic 2011-2012

Semestre: 1r i 2n
Curs: 3r

Grau en Educació Social

Mòdul G: Pràctiques i treball de final de grau

Matèria: Pràcticum

***Professor/a: Sergi Bota, Araceli Lázaro, Òscar Martínez, Miquel Àngel Pulido,
Jesús Vilar***

1. Presentació de la matèria o assignatura

El Pràcticum V és un pas més en el procés de l'estudiant cap a la professionalització. Vinculat amb el procés que s'ha iniciat a primer i segon curs, suposa un salt qualitatiu respecte dels pràcticums desenvolupats en els dos primers cursos del grau que es concreta en el desenvolupament de pràctiques extensives al llarg dels dos semestres del curs. Es tracta de posar en joc les capacitats reflexives i analítiques que l'estudiant ha anat adquirint per tal de vincular adequadament reflexió i acció, projecte i pràctica, dins una conceptualització de l'activitat professional que té com a referència les lògiques de la complexitat.

Durant el tercer curs es prioritza el coneixement detallat de la realitat de l'educador/a social en un intent de contrastar de manera sistematitzada la dimensió teòrica i pràctica de la seva formació, en el camí cap a la professionalització. A diferència del seminari de primer i segon curs del Grau d'Educació Social, la característica fonamental del seminari de tercer és que aquest està directament vinculat a l'anàlisi de l'experiència de l'estada de pràctiques. Això implica que les tasques d'anàlisi i d'aprofundiment respecte de temàtiques d'interès per a l'educador social es realitzen a partir de la pròpia experiència o assaig de què significa fer d'educador social en el lloc específic on s'estan realitzant les pràctiques. Des d'aquest punt de vista, el Seminari de tercer i les pràctiques són inseparables i han de ser tractats paral·lelament, ja que l'un no s'entendria sense l'altre. De fet, aquest procés de treball es sintetitza en l'elaboració d'una memòria que té com a finalitat integrar l'experiència del seminari i de les pràctiques en un document escrit.

Partint d'aquests antecedents, l'objectiu general del seminari de tercer és conèixer i analitzar la institució en tota la seva complexitat (organització, gestió, equips, problemàtiques que tracta, relacions amb el territori). És el moment en què els i les estudiants prendran contacte de forma directa i constant amb la realitat professional per a què s'estan preparant.

D'aquí es desprèn que es prioritzarà el coneixement detallat de la realitat de l'educadora i l'educador social en un intent de contrastar de manera sistematitzada la dimensió teòrica i pràctica de la seva formació, en el procés de socialització professional. Les pràctiques extensives han de suposar una primera presa de contacte amb l'entorn professional (primer quadrimestre) per a poder aprofundir, després, en els diferents aspectes que condicionen i ajuden a projectar el sentit pràctic de la formació que reben els estudiants durant els primers tres anys del Grau (segon quadrimestre).

Es tracta de fer una observació participant acompanyada per un professional que fa funcions de Cap de Pràctiques, de manera que l'estudiant experimenti la vida quotidiana de la pràctica professional de manera orientada i reflexiva. A la vegada, l'estudiant rebrà el suport i orientació del tutor/a de seminari i de la resta de persones del grup per disposar de criteris que permetin prendre distància i analitzar amb objectivitat tot allò que està experimentant en aquesta immersió professional.

Fonamentalment, l'estada de pràctiques té dos grans moments. En primer lloc, parlarem d'una primera fase d'anàlisi institucional i de la contextualització de la funció i rols dels professionals de l'acció social. També s'analitzarà la manera com aquesta institució s'integra en el territori i es relaciona amb altres serveis tècnics.

En segon lloc, l'estudiant haurà de desenvolupar una visió crítica que el permeti valorar amb una certa objectivitat la forma com es desenvolupa l'activitat en aquella institució. Concretament, caldrà veure la distància entre el Projecte Educatiu de Centre i la seva concreció en la pràctica quotidiana i identificar els elements que condicionen l'implementació d'aquest projecte. Com s'indicarà més detalladament, no es tracta de "jutjar", sinó de fer una anàlisi sistematitzada sobre una realitat complexa i identificar els factors i/o elements que la determinen.

2. Competències a desenvolupar

Competència 1: Dominar tècniques d'organització, planificació, disseny i avaluació de programes/projectes educatius en contextos diversos.

- Estudiar l'aplicació dels marcs legislatius que possibiliten, orienten i legitimen les accions de l'educador social.
- Identificar tots els elements que configuren un projecte.
- Veure la coherència entre les necessitats del territori i allò que proposa el projecte.
- Identificar l'ús dels instruments necessaris en cada una de les fases metodològiques del disseny d'un projecte (diagnòstic, planificació, aplicació i avaluació)
- Interpretar els instruments i processos d'avaluació de programes i estratègies sobre accions, processos i resultats socials.

Competència 2: Responsabilitzar-se de les tasques encomanades i prendre decisions fonamentades tenint en compte les conseqüències per a totes les parts implicades.

- Analitzar situacions o contextos des d'una perspectiva de complexitat.
- Contextualitzar les tasques pròpies del professional de l'educació social.
- Reconèixer i comprendre críticament les diferents perspectives teòriques i metodològiques i les seves implicacions i/o conseqüències.
- Aplicar habilitats socials per interactuar de forma positiva amb persones, famílies, grups i comunitats i resoldre possibles conflictes.
- Desenvolupar habilitats que puguin promoure el treball cooperatiu amb els professionals.
-

- Identificar els elements propis de la institució que afavoreixen o eliminen la possibilitat de l'aparició de l'estrès.
- Identificar i analitzar els elements que orienten la intervenció cap a bones pràctiques professionals.
- Manifestar consciència i sensibilitat respecte del compromís moral que s'adquireix en l'exercici professional.
- Mostrar una actitud constructiva per resoldre cooperativament els conflictes de valor.

3. Continguts

- Coneixement i anàlisi institucional (encàrrec, missió, destinataris, xarxa on s'emmarca la intervenció, dinàmiques internes i contextualització del recurs de pràctiques), així com dels professionals que intervenen en els diferents contextos professionals : funcions comuns i diferenciades.
- Detecció dels límits i condicionaments del desenvolupament de la intervenció social en els diferents àmbits de l'educació social.
- Identificació dels elements que faciliten o dificulten la interdisciplinarietat.
- Identificació del potencial educatiu que té una institució: factors que afavoreixen o dificulten la implementació d'un projecte d'intervenció en una realitat social concreta.
- Anàlisi de la coherència, adequació i implementació del disseny d'un projecte d'intervenció i/o investigació social.
- Observació i anàlisi dels instruments habituals de treball.
- Observació i anàlisi de projectes grupals i comunitaris de la institució de pràctiques.
- Coneixement del marc de referència específic sobre els deures morals de la pròpia professió i dels materials que se'n deriven en la professió, l'àmbit d'actuació i el recurs específic de pràctiques.
- Les actituds personals en el treball amb persones vulnerables. El respecte.
- Autoanàlisi respecte del procés personal que es produeix en les pràctiques i identificació de les pròpies limitacions i potencialitats.
- La gestió emocional en l'acció social.

4. Resultats de l'aprenentatge

Al final del procés l'estudiant mostrarà les següents evidències de les competències desenvolupades:

Quant a la primera competència:

- Transfereix el que contempnen les normes legals en les practiques d'intervenció social.
- Analitza comparativament les polítiques socials i les normes legals que se'n deriven.
- Avalua les possibles opcions per orientar una estratègia d'intervenció a partir de la valoració de les necessitats.
- Identifica els indicadors de risc en un entorn professional concret.
- Realitza valoracions tenint en compte els diversos factors que intervenen en situacions de crisi o risc social.
- Identifica les tasques pròpies del diagnòstic, la planificació, l'aplicació i l'avaluació d'un projecte.
- Aplica el llenguatge tècnic a diferents tipus d'informes socials.

Quant a la segona competència:

- Mostra capacitat d'anàlisi i esperit crític davant la intervenció professional i els seus reptes.
- Reconeix els factors generadors de vulnerabilitat que dificulten o impedeixen els processos d'inclusió social.
- Sap relacionar les pràctiques professionals observades amb els principis ètics de la professió.
- Utilitza les seves competències professionals per interactuar de forma positiva amb persones, famílies, grups, organitzacions i comunitats en projectes i serveis, sota la tutela professional.
- Identifica els conflictes de valor que apareixen en l'activitat quotidiana del recurs de pràctiques i reflexiona sobre les seves conseqüències.
- Sap utilitzar les eines de comunicació per a resoldre tensions i conflictes interpersonals i grupals propis de la professió.
- Identifica les pròpies reaccions, habilitats i contradiccions davant la incertesa, el canvi i l'estrès en situacions de treball.
- Sap demanar ajuda davant de situacions professionals complexes.
- És capaç de reflexionar sobre el propi comportament i ser capaç de modificar-ho des de l'experiència.

- Es responsabilitza de les tasques encarregades i pren decisions fonamentades de manera responsable i prudent.

5. Metodologia

La filosofia del Seminari de tercer curs és la d'un grup de treball que s'organitza i pren decisions autònomament, de manera que el resultat final de cada seminari dependrà de la dinàmica interna de cada grup i de les interaccions que s'estableixin. El tutor/a de seminari té la responsabilitat d'orientar-lo, però els nivells d'aprofundiment i d'estudi a què es pugui arribar depenen de les actituds col·laboratives de les persones que el configuren. En aquest sentit, tant la presència com la participació activa i contínua per part de l'estudiant són elements fonamentals per assegurar l'assoliment dels objectius d'aquest espai formatiu.

El sistema de treball té un caràcter marcadament inductiu que descansa en l'anàlisi en la vivència quotidiana de l'estada en pràctiques. A partir de les situacions concretes que es van descrivint, s'identifiquen les temàtiques transversals que són comunes a tots els recursos i es fa un aprofundiment sistemàtic que descansa en la preparació de les sessions per part de les persones del grup, amb el suport i orientació del tutor/a del grup. Des d'aquesta perspectiva, l'estada en el recurs de pràctiques i el treball de seminari són inseparables, funcionen en paral·lel i es retroalimenten entre ells.

Pel que fa a l'estada de pràctiques, es parteix d'un encàrrec bàsic de treball que és comú per a tots els estudiants que caldrà contextualitzar en cada recurs, en funció de les seves particularitats. Aquest exercici de concreció s'ha de plasmar en el document "Acord de Pràctiques" que cada estudiant signarà, juntament amb el tutor/a de seminari i la persona que faci les funcions de cap de pràctiques.

Aquest procés de treball es sintetitza en l'elaboració d'una memòria que té com a finalitat integrar l'experiència del Pràcticum i de les pràctiques en un document escrit.

5.1. Activitats del/ la professor-a/tutor-a

- Contacte directe amb el/la cap de pràctiques, visitar el servei i mantenir contacte al llarg del curs.
- Dinamització de les sessions grupals d'acord a la metodologia de treball en equip.
- Acompanyament en el procés d'immersió en la institució.
- Formalització de l'acord de pràctiques i de les avaluacions.
- Proposta d'articles, casos i temes a debatre.
- Orientació en les situacions de dificultat.
- Mediació en la relació estudiant i centre de pràctiques.

5.2. Activitats dels estudiants

5.2.1. En el centre de practiques

- Coneixement i contextualització de la institució, dels professionals que hi treballen i de la seva tasca.
- Coneixement de les tasques, rol i funcions del professional de l'Educació Social.
- Participació en la dinàmica quotidiana de l'exercici professional.
- Estudi i identificació de les característiques del treball interdisciplinari.
- Aplicació de coneixements, mètodes i tècniques adquirits en el transcurs de la formació universitària.
- Identificació i afrontament dels propis recursos i límits per a la pràctica professional.
- Exercici de la capacitat d'organització i planificació de tasques.
- Utilització dels instruments i tècniques de documentació propis de la professió.

5.2.2. Al Seminari

- Participació continuada a les sessions grupals.
- Observació, anàlisi i entrenament en les dinàmiques de treball en equip.
- Comparació d'experiències i generalització de temàtiques transversals compartides.
- Utilització de les aportacions del marc teòric per a la seva aplicació a l'exercici professional.
- Reflexió fonamentada sobre situacions, accions i intervencions de la praxi professional.
- Elaboració escrita de l'experiència adquirida.
- Reconeixement dels aspectes emocionals que desperta el contacte directe amb la realitat: identificació de recursos i limitacions i gestió emocional.

6. Bibliografia i recursos

Asedes (2007). *Documentos profesionalizadores*. Barcelona: Asedes

Beca, J.P. El cuidado espiritual del enfermo como responsabilidad del profesional de la salud, a *Ética de los cuidados*.2008. Núm. 1, Vol. 1.

Capdevila, M.; Lázaro, A.; Vilar, J.; (2003). Els reptes de la confluència entre la realitat professional i la formació universitària. A Planella, J.; Vilar, J. (coords). *L'educació Social: projectes, perspectives i camins* (p. 139-153). Barcelona: Pleniluni.

Caride, J.A. (2003). Teories, models i paradigmes en Pedagogia-Educació Social. A Planella, J.; Vilar, J. (coords.). *L'educació Social: projectes, perspectives i camins* (pp. 47-72). Barcelona: Pleniluni.

Caride, J.A. (coord.), (2009). *Los derechos humanos en la educación y la cultura. Del discurso político a las prácticas educativas*. Rosario: Homo Sapiens.

Planella, J. (2009). *Ser educador. Entre Pedagogía y Nomadismo*. Barcelona: Editorial UOC.

Morin, E. (2006). *El método*. Vol.6 Ética. Madrid: Cátedra.

Morín, E. (2008). *Introducción al pensamiento complejo*. Barcelona: Gedisa

Moyano, S.; Planella, J. (2011) *Voces de la educación social*. Barcelona: UOC

Riera, J.; Civis, M. (2007). *La nueva pedagogía comunitaria. Un marco renovado para la acción sociopedagógica interprofesional*. Valencia: Nau Llibres.

Schön, D (1998). *El profesional reflexivo. Cómo piensan los profesionales cuando actúan*. Barcelona: Paidós.

Sáez, J. (2003). *La profesionalización de los educadores sociales*. Madrid: Dykinson.

Ventura, D.; Usurriaga, J. (2008). Una mirada a escala internacional de l'educació social, o com es construeix la professió del global al local, a *Educació social. Revista d'intervenció socioeducativa*, 40 (p. 45-64). Barcelona: Fundació Pere Tarrés.

Vilar, J. (1999). Las instituciones de prácticas como agentes formadores de profesionales reflexivos, a Esteban, F.; Calvo, R. *El prácticum en la formación de educadores sociales* (p. 395-405). Burgos: Universidad de Burgos.

7. Sistema d'avaluació

L'avaluació del seminari-pràcticum de tercer curs consta de tres notes bàsiques. Aquestes són l'informe del tutor/a de seminari (35%), la nota de la memòria de pràctiques (35 %) i la nota que emet el/la Cap de pràctiques (30 %).

Condicions prèvies.

- En el cas dels estudis d'Educació Social, per poder cursar el Pràcticum V cal haver superat satisfactòriament els pràcticums anteriors.
- Les pràctiques són extensives (200 h.) i es desenvolupen durant els dos quadrimestres d'un mateix curs acadèmic.
- Les pràctiques s'allarguen fins que l'estudiant ha acabat el nombre total d'hores. Pot donar-se el cas que hagin acabat les classes del segon semestre però l'estudiant encara estigui assistint al recurs de pràctiques.
- El seminari/supervisió es desenvolupa durant tot el curs en una sessió de dues hores setmanals.

Les vacances de Nadal i Setmana Santa són els moments en que l'estudiant no ha d'assistir necessàriament al recurs de pràctiques. El període d'exàmens es considera lectiu a tots els efectes (de totes formes, tant en un cas com en l'altre, es recomana acordar l'assistència al recurs durant aquestes dates amb les persones responsables del seguiment)

7.1. Instruments d'avaluació

7.1.1. L'informe de tutor/a de seminari.

L'informe del tutor de seminari inclou tots aquells aspectes relacionats amb la participació, actitud, compliment de compromisos, disposició cap el treball i assistència de l'alumne. Els indicadors genèrics per aquesta avaluació s'organitzen de la següent manera:

Aportacions de l'alumne al grup de seminari:

a) Preparació de sessions de seminari:

- Nivell d'aprofundiment en el contingut.
- Adequació del contingut a les característiques pròpies del seminari: interès, relació amb el lloc de pràctiques,..
- Consultes bibliogràfiques.

b) Presentació de sessions de seminari:

- Síntesi del contingut bàsic.
- Qualitat de la presentació.
- Capacitat de generar debat i reflexió en el grup.
- Conducció del grup.
- Aportació de material: documents, bibliografia,..

c) Actituds professionals

- Predisposició a assumir responsabilitats.
- Participació activa en la dinàmica de les sessions.
- Compliment de compromisos.
- Implicació en el grup per la bona organització i dinamització del seminari.
- Actitud positiva i respectuosa enfront els membres del seminari.
- Actitud reflexiva respecte del propi procés de pràctiques (tutories).

7.1.2. Memòria de pràctiques.

La memòria de pràctiques consta de 6 blocs (veure el guió adjunt) que s'han d'anar lliurant de forma progressiva al llarg dels dos semestres en les dates que s'indiquen al final d'aquest document.

És una condició necessària per l'acceptació de la memòria, el compliment de les pautes recollides en el document *Mètodes de treball universitari*.

7.1.3. Informe del cap de pràctiques.

El cap de pràctiques complementarà un informe al final de curs i farà un informe de seguiment al final del primer semestre. L'informe del cap de pràctiques inclou tots aquells aspectes relacionats amb el rendiment de l'alumne, la seva actitud en el lloc de pràctiques, l'interès manifestat, el grau de compliment dels compromisos adquirits (puntualitat, dies d'assistència, responsabilitat), la col·laboració que ha mostrat i tots aquells aspectes que el cap de pràctiques consideri importants de tenir en compte.

El tutor i el cap de pràctiques valoraran conjuntament si aquestes estan superades (requisit indispensable per poder aprovar el seminari). El contingut de l'informe tindrà valor qualitatiu i serà una eina més per contrastar amb l'alumne el seu procés de formació.

7.2. Criteris d'avaluació

7.2.1. Sessions presencials (seminari):

- L'assistència a les sessions de treball és de caràcter obligatori. Com que es tracta de desenvolupar un treball cooperatiu, si l'estudiant té entre 3 i 5 faltes per semestre, això repercutirà en la nota final. Igualment, la manca d'assistència en el primer quadrimestre (6 o més faltes), comporta la interrupció del procés de pràctiques i la impossibilitat de continuar el curs. Igualment, la manca d'assistència en el segon quadrimestre (6 o més faltes), comporta la interrupció del procés de pràctiques. En cap dels dos casos, es pot recuperar al juliol.
- La manca de participació, compromís en el treball individual o de grup o no lliurar els treballs en els terminis pactats, repercutirà en la nota final de l'assignatura.
- Si l'assistència i la participació s'ajusten als criteris que s'indiquen en aquesta guia, es poden recuperar al juliol els treballs que puguin quedar pendents.
- En el cas que quedi un treball de seminari pendent per al curs següent i les altres dues notes estiguin aprovades (memòria i informe del/la cap de pràctiques) el nou tutor/a adaptarà els encàrrecs però no caldrà recuperar les pràctiques. Aquesta possibilitat només es contempla si l'estudiant cursa l'assignatura el curs següent. Si es deixa passar un curs, caldrà repetir-ho tot.

7.2.2. Memòria:

La memòria es valora com a producte final (el segon quadrimestre) i com a procés d'elaboració (durant tot el curs).

- El lliurament de les diferents parts és de caràcter obligatori. La finalitat és assegurar una elaboració progressiva del document final. Si no es fa el lliurament del 1er. quadrimestre o aquest no reuneix els requisits mínims, la nota global es veurà afectada per dèficits en el procés d'elaboració.
- Si al juliol la memòria no és satisfactòria, caldrà repetir-la durant el curs següent amb el seguiment d'un tutor però sense haver d'assistir al seminari ni les pràctiques (sempre que aquestes estiguin superades). Aquesta possibilitat només és vàlida si la memòria es vol repetir el curs següent d'haver fet les pràctiques. Si es deixa un curs acadèmic entre mig, **caldrà repetir també seminari i pràctiques.**

7.2.3. Pràctiques:

- La manca d'assistència en el primer quadrimestre (30 hores o més), comporta la interrupció del procés de pràctiques i la impossibilitat de cursar el seminari. Igualment, la manca d'assistència en el segon quadrimestre (30 hores o més), comporta la interrupció del procés de pràctiques. En cap dels dos casos, es pot recuperar al juliol, constarà No Presentat i caldrà repetir-les íntegrament el curs següent..
- Si l'informe que s'emet des del centre és insatisfactori, constarà suspès i caldrà repetir-les novament el curs següent juntament amb el seminari, davant de la impossibilitat de recuperar-les al juliol.
- Les pràctiques de tercer curs són extensives i s'han de realitzar totes les hores dins del període lectiu. En el cas que en acabar aquest període, de manera excepcional, quedin hores per realitzar, l'estudiant està obligat a recuperar-les dins del termini que va des de l'acabament del període lectiu i la signatura de les actes. 'estudiant que ha de recuperar les hores de pràctiques que no hagi fet, abans de l'acabament de la signatura de les actes.

Nota:

Si al final de curs només se supera un dels tres elements que formen el seminari de 3er. (sessions presencials, pràctiques i memòria) serà necessari repetir-ho tot el curs següent.

7.3. Activitats d'avaluació

Aquestes són les activitats bàsiques que tothom ha de lliurar al llarg del curs. Tanmateix, en funció del ritme de treball i de les dinàmiques internes de cada seminari hi hauran altres encàrrecs, el lliurament dels quals caldrà pactar en cada grup.

Com hem vist, el treball obligatori es constitueix en una memòria que caldrà anar entregant en quatre parts al llarg del curs. Encara que es presenti en quatre parts el treball s'enten com un document integrat entre els seus apartats.

L'entrega de cada part tindrà una correcció/suggeriments per part del tutor i caldrà actualitzar-la en la següent entrega.

El primer quadrimestre treballarem el marc general de la institució (organització interna i elements externs amb que es relaciona) on estem fent les pràctiques i ho haurem de relacionar amb una descripció i reflexió en torn a la situació actual i històrica de l'àmbit en que ens situem.

El segon semestre el treball estarà situat en el tipus d'intervenció que s'hi desenvolupa i els elements que hi tenen a veure. Per altra banda a la part final del curs haurem de fer un anàlisi valorativa de la institució i la seva pràctica socioeducativa.

Nom professor/a: *Sergi Bota, Araceli Lázaro, Òscar Martínez, Miquel Àngel Pulido, Jesús Vilar*
Nom assignatura: Pràcticum V ES

Calendari de pràctiques	
Data d'inici, 1r semestre	11/10/2011
Data d'inici, 2n semestre	08/02/2012
Data de finalització, 1r semestre	20/12/2011
Data de finalització, 2n semestre	15/04/2012

Apartats de la memòria i dates d'entrega

PRIMER QUATRIMESTRE	
Apartat 1.1: Presentació de l'àmbit (breu recorregut històric, situació actual, problemàtiques que atén, etc.)	26 d'octubre 2011
Apartat 1: MARC REFERENCIAL ON SE SITUA LA TASCA EDUCATIVA.	14 de desembre 2011
Apartat 2: ELEMENTS BÀSICS DE L'ORGANITZACIÓ INTERNA.	

SEGON QUATRIMESTRE	
Apartat 3: ELEMENTS EDUCACIONALS. TIPUS D'INTERVENCIÓ	21 de març 2012
Apartat 4: ANÀLISI VALORATIVA SOBRE LA INSTITUCIÓ ON ES REALITZEN LES PRÀCTIQUES.	2 de maig 2012
Apartat 5: VALORACIÓ DEL PROCÉS PERSONAL EN EL MARC DE PRÀCTIQUES.	
Entrega final de tota la memòria	2 de maig 2012

Guió (orientatiu) per a l'elaboració de la memòria de pràctiques.

1. MARC REFERENCIAL ON SE SITUA LA TASCA EDUCATIVA.

a. Presentació de l'àmbit (breu recorregut històric, situació actual, problemàtiques que atén, etc.)

b. Identificació del centre o servei.

- - Nom, adreça i telèfon.
- - Àmbit d'intervenció.
- - Titularitat.
- - Dependència/Entitat responsable: àmbits d'intervenció, altres projectes i/o serveis, ...
- - Origen del centre: any i motiu de l'obertura.
- - Breu descripció de la institució. Aspectes més destacables.

c. Emmarcament de la institució.

- Entorn social: barri, poble,... (Dades rellevants que justifiquen o fonamenten la seva existència)
- Característiques principals: història, ubicació geogràfica, demografia...
- Aspectes socio-econòmics i culturals: trets fonamentals; necessitats principals.
- Serveis i Equipaments: salut, ensenyament, serveis socials, esport, cultura....
- Serveis del context social que es relacionen amb el centre i/o projecte.

d. Encàrrec institucional.

- Marc legal que regula la seva activitat i dependència administrativa.
 - o Lleis bàsiques que emmarquen la intervenció.
 - o Relació que estableix amb l'administració.
- Fonts de finançament, partides pressupostàries, despeses d'execució
- Tipologia del destinatari:
 - o Població beneficiària: característiques generals.
 - o Grups que predominen.
- Distribució dels destinataris.
 - o Nombre i tipus de grup (únic grup, grups diversos, centre de dia, residència...).
 - o Criteris de distribució (per programes, temàtiques, problemàtiques...).
 - o Formes d'accedir i/o sortir de la institució (ordre judicial, voluntat pròpia...)
 - o Estabilitat dels grups (hi ha una entrada i sortida constant o el grup comença i acaba a la vegada...)
 - o Descripció de les ratios.
 - o Durada de les estades.

2. ELEMENTS BÀSICS DE L'ORGANITZACIÓ INTERNA.

a. Recursos materials.

- Equipaments, infraestructura, espais...
- Espais utilitzats per l'usuari.

b. Recursos humans.

- Personal que conforma la plantilla.
 - o Organització: organigrama, responsabilitats i funcions.
 - o Titulació, formació i forma d'accedir-hi.
 - o Horari i tipus de dedicació (contractat, voluntari, objector...).
 - o Justificació de la presència i de l'adequació del nombre de voluntaris.
- Personal que configura l'equip educatiu.
 - o Relacions entre els diferents professionals que hi treballen.

c. Coordinacions externes.

- Relació de la institució amb altres institucions del mateix àmbit.
 - o Connexió amb altres serveis que abans han tractat el mateix cas.
 - o Coordinació del treball amb serveis o persones alienes a la institució que indirectament poden tenir relació amb el cas (serveis socials que tracten un altre membre de la família...).
 - o Seguiment posterior a l'estada en la institució.
- Connexió de la institució amb altres institucions que fan una feina similar.
- Sensibilitat de la institució per tenir en compte anteriors intervencions i per considerar el seu paper dins d'un procés més ampli.
- Altres.

3. ELEMENTS EDUCACIONALS. TIPUS D'INTERVENCIÓ.

a. Projecte educatiu.

- Trets d'identitat: principis educatius que inspiren la intervenció educativa i models teòrics en què es fonamenta.
- Objectius generals.
- Metodologia de treball i Mitjans Educatius.
- Programes que es desenvolupen.
 - o Tipus de programes (interns, externs, multidisciplinars...).
 - o Com es complementen entre ells.
 - o Agents externs que participen en la tasca educativa.
 - o De quina manera participa l'educador en la posada en marxa dels programes (els aplica o també els elabora).

b. Intervenció de l'Educador/a Social.

- Descripció de la intervenció.
 - o Objectius.
 - o Metodologia de la intervenció, traducció dels objectius generals i específics a les actuacions concretes.
 - o Planificació: programació d'activitats, funcionament en el quotidià. Relació d'aquestes activitats amb els programes de centre.
 - o Desenvolupament: utilització de tècniques d'enregistrament i interpretació (traspàs d'informació).
 - o Relacions amb d'altres professionals (quins i qui la manté).

- El Treball en Equip.
 - o Les reunions: periodicitat, tipus i continguts; dinàmica i registre escrit; assistents.
 - o Dinàmica interna descrita i observada (coordinació, compliment dels compromisos, distribució de responsabilitats...).
 - o Eines d'interpretació i anàlisi del funcionament.
 - o Relacions amb d'altres professionals.
 - o Seguiment i assessorament extern al propi equip.

- Participació de l'equip d'educadors en l'organització interna.
 - o En l'elaboració de la intervenció (programes).
 - o En la presa de decisions respecte de temes relacionats amb l'usuari.
 - o En la presa de decisions respecte de temes relacionats amb l'organització de la institució.

- Producció escrita:
 - o Memòries, Projectes Individuals i de Centre; Informes; Programacions periòdiques d'activitats;

c. L'avaluació.

- Què s'avalua (les responsabilitats, els casos, el treball grupal, les unitats de programació, els programes, les diferents sessions de treball, els resultats, els processos...).
- Quan s'avalua (periodicitat).
- Com s'avalua.
- Qui avalua.

4. ANÀLISI VALORATIVA SOBRE LA INSTITUCIÓ ON ES REALITZEN LES PRÀCTIQUES.

Aquest apartat consisteix en una revisió pormenoritzada de la correlació que s'estableix entre allò que diu el projecte (i que s'ha descrit en els apartats 1, 2 i 3 de la memòria) i el que realment passa en el dia a dia de la implementació d'aquest projecte. Fonamentalment, cal posar l'èmfasi en els factors interns i externs de caràcter estructural i/o conjuntural que determinen aquest projecte. En aquest sentit, s'exigirà que l'estudiant estableixi criteris d'anàlisi objectivables i documenti amb rigor les seves argumentacions.

Aquest apartat s'ha d'estructurar al voltant dels següents eixos:

- Descripció dels elements descrits en els anteriors punts que no s'ajusten a la realitat observada. Fins a quin punt allò que es proposa en els projectes es realitza realment?
- Contradiccions. Caldrà veure si allò que es fa és contradictori amb el que es proposa el projecte (és a dir, si es generen un efectes no desitjats i si s'organitzen mecanismes per reconduir-los).
- Límits en les actuacions de la institució i el desenvolupament del projecte, tant d'ordre intern a l'equip com d'ordre extern a l'equip.
- Elements o factors que influeixen i condicionen el desenvolupament del projecte.
- Situacions problemàtiques que no queden solucionades.
- Possibilitats reals dels educadors per fer una feina satisfactòria. Pronòstic del context observat.

5. VALORACIÓ DEL PROCÉS PERSONAL EN EL MARC DE PRÀCTIQUES.

En aquest punt cal fer una autoavaluació del procés de pràctiques. Aquesta avaluació ha de contemplar tres línies de reflexió: l'estudiant respecte de sí mateix, l'estudiant respecte de l'entitat i el/la cap de pràctiques i l'estudiant respecte de les persones ateses. El tutor/a de seminari facilitarà durant el segon semestre un guió més estructurat per desenvolupar aquesta darrera part de la memòria.

Es recomana que l'estudiant redacti un diari personal de pràctiques que li permeti recollir les informacions bàsiques per tenir perspectiva i elaborar aquesta darrera part.